

Krajowa
Reprezentacja
Doktorantów

KRD

Spotkanie informacyjne dla nowo przyjętych doktorantów

Informacje o mnie

Barbara Gronwald, nauki medyczne, IV rok kształcenia w Szkole Doktorskiej, Przewodnicząca Parlamentu Doktorantów Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie

- Delegat: Krajowa Reprezentacja Doktorantów, Doktoranckie Forum Uczelni Medycznych, Zachodniopomorskie Porozumienie Doktorantów*
- Członkini: Stowarzyszenie Zachodniopomorskie Porozumienie Doktorantów*

Kontakt:

phdpum@pum.edu.pl

barbara.gronwald@pum.edu.pl

Informacje o projekcie

Celem projektu jest:

- zwiększenie wiedzy środowiska doktoranckiego na temat obowiązujących regulacji prawnych dotyczących nauki i szkolnictwa wyższego,
- podniesienie umiejętności w zakresie praktycznego stosowania przepisów w jednostkach prowadzących kształcenie doktorantów,
- stworzenie przestrzeni do dyskusji oraz wymiany osiągnięć naukowych.

Informacje o projekcie

W projekcie „Szkoła Młodego Naukowca-Samorządowca” zrealizowano cykl szkoleń i warsztatów pt.:

- Aktualne problemy doktorantek i doktorantów
- Budowanie relacji w zespole badawczym
- Skuteczne zarządzanie projektem badawczym
- Design thinking w procesie budowania projektów Tech4Good
- Psychiatria ekologiczna - jak nasze otoczenie wpływa na zdrowie psychiczne?
- Media akademickie- jak wykorzystać ukryty potencjał?
- Jak robić content - symulacja medialna.

Prawa i obowiązki doktorantów

Podstawa:

- Akty prawa powszechnie obowiązującego m.in. Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (PSWiN)
- Akty prawa wewnętrznie obowiązującego m.in. Regulamin szkoły doktorskiej

Regulamin szkoły doktorskiej

Art. 205. [Regulamin szkoły doktorskiej]

1. Regulamin szkoły doktorskiej określa organizację kształcenia w zakresie nieuregulowanym w ustawie, **w szczególności**:
  - 1) sposób wyznaczania i zmiany promotora, promotorów lub promotora pomocniczego;
  - 2) sposób dokumentowania przebiegu kształcenia;
  - 3) sposób przeprowadzania oceny śródkresowej;
  - 4) warunki przedłużania terminu złożenia rozprawy doktorskiej.
2. Regulamin uchwała senat albo rada naukowa co najmniej na 5 miesięcy przed rozpoczęciem roku akademickiego, o którym mowa w art. 66.
3. Regulamin wymaga **uzgodnienia z samorządem doktorantów**. Jeżeli w ciągu 3 miesięcy od uchwalenia regulaminu senat albo rada naukowa i samorząd doktorantów nie dojdą do porozumienia w sprawie jego treści, regulamin wchodzi w życie na mocy uchwały senatu albo rady naukowej, podjętej większością co najmniej 2/3 głosów statutowego składu tych organów.
4. Regulamin wchodzi w życie z początkiem roku akademickiego.
5. Do zmiany regulaminu stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2 i 3.

Kształcenie w szkole doktorskiej

Art. 201. [Kształcenie w szkole doktorskiej]

1. Kształcenie doktorantów trwa od 6 do 8 semestrów.
2. W terminie 3 miesięcy od dnia podjęcia kształcenia doktorantowi wyznacza się promotora lub promotorów.
3. Kształcenie jest prowadzone na podstawie programu kształcenia oraz indywidualnego planu badawczego.
4. Program kształcenia ustala senat albo rada naukowa. Ustalenie programu wymaga zasięgnięcia opinii samorządu doktorantów. W przypadku bezskutecznego upływu terminu określonego w statucie, wymóg zasięgnięcia opinii uważa się za spełniony.
5. Program kształcenia może przewidywać odbywanie praktyk zawodowych w formie prowadzenia zajęć lub uczestniczenia w ich prowadzeniu, w wymiarze nieprzekraczającym 60 godzin dydaktycznych rocznie.

Kształcenie w szkole doktorskiej

Szkoła Doktorska Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie kształci w dyscyplinach:

- Nauki medyczne
- Nauki o zdrowiu
- Nauki farmaceutyczne

Czas trwania kształcenia: 8 semestrów, z możliwością skrócenia do 6 semestrów.

Podstawą kształcenia są: Program Kształcenia oraz Indywidualny Plan Badawczy.

Praktyki zawodowe są obowiązkowym elementem kształcenia doktorantów.

Na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie minimalny wymiar praktyk wynosi 30 godzin rocznie, a maksymalny 60 godzin.

Dodatkowo doktoranci są zobowiązani (w miarę możliwości i dostępności godzin dydaktycznych) do realizacji części praktyk w Centrum Symulacji Medycznej*.

Na pierwszym roku doktoranci mogą odbywać praktyki w formie współprowadzenia zajęć. Doktoranci zatrudnieni jako nauczyciele akademicki w grupie badawczo-dydaktycznej są zwolnieni z obowiązku odbywania praktyk.

* można starać się o zwolnienie z obowiązku prowadzenia zajęć w CSM

Status doktoranta

Zgodnie z art. 200 ust. 8 PSWiN - Osoba przyjęta do szkoły doktorskiej rozpoczyna kształcenie i nabywa prawa doktoranta z chwilą złożenia ślubowania.

Doktorant ma prawo do:

- Opieki merytorycznej promotora.
- Stypendium doktoranckiego przez 4 lata.
- Urlopu wypoczynkowego do 8 tygodni rocznie.
- Zakwaterowania w domu studenckim, z możliwością zakwaterowania małżonka lub dziecka.

Obowiązki doktoranta obejmują realizację programu kształcenia, praktyk zawodowych oraz przestrzeganie przepisów uczelni.

Opieka promotorska

Art. 190. [Promotorzy i recenzenci]

6. Promotorem nie może zostać osoba, która w okresie ostatnich 5 lat:

- 1) była promotorem 4 doktorantów, którzy zostali skreśleni z listy doktorantów z powodu negatywnego wyniku oceny śródkresowej, lub
- 2) sprawowała opiekę nad przygotowaniem rozprawy przez co najmniej 2 osoby ubiegające się o stopień doktora, które nie uzyskały pozytywnych recenzji, o których mowa w art. 191 ust. 1.

Stypendium

Wysokość miesięcznego stypendium doktoranckiego wynosi co najmniej:

- 37% wynagrodzenia profesora – do miesiąca, w którym została przeprowadzona ocena śródokresowa (tj. aktualnie 3 466,90 zł brutto);
- 57% wynagrodzenia profesora – po miesiącu, w którym została przeprowadzona ocena śródokresowa (tj. aktualnie 5 340,90 zł brutto).

Zwiększone stypendium doktoranckie na PUM (projaknościowe) dla doktorantów od 2 roku kształcenia:

- Otrzymuje je 20% najlepszych doktorantów na roczniku na zasadach konkursu
- Stypendium zostaje zwiększone o 8% wynagrodzenia profesora (tj. aktualnie 1141,20 zł brutto)
- Punktowane są: autorstwo w artykułach naukowych, kierownictwo grantów, patenty oraz nawiązanie współpracy międzynarodowej.

Stypendium

Ministerstwo informuje dodatkowo, że ustawa nie określa źródeł, z jakich podmiot prowadzący szkołę doktorską wypłaca stypendium doktoranckie jednak nie może ono być niższe niż ustawowe minimum. Przepisy nie ograniczają możliwych źródeł finansowania takiego stypendium jedynie do ministerialnej subwencji.

Mobilność Doktorantów

Szkoła Doktorska wspiera mobilność międzynarodową:

- Udział w programach wymiany międzynarodowej (np. Erasmus+, NAWA).
- Możliwość wyjazdów na staże i konferencje naukowe.

Więcej informacji dostępne w Dziale Nauki i Współpracy z Zagranicą PUM

https://www.pum.edu.pl/jednostki/jednostki_administracji/dzial_nauki_i_wspolpracy_z_zagranica/

Do czego uprawnia status doktoranta?

- Kredyt studencki.
- Przerwy wypoczynkowe w wymiarze nieprzekraczającym 8 tygodni w roku.
- Zakwaterowanie w domu studenckim lub wyżywienie w stołówce studenckiej.
- Stypendia przyznawane przez jednostki samorządu terytorialnego.
- Stypendia za wyniki w nauce lub w sporcie przyznawane przez osobę fizyczną lub prawną.
- Stypendia z funduszu własnego uczelni.
- Ulgi w opłatach za przejazdy publicznymi środkami komunikacji miejskiej.
- Ulgi PKP.
- Zrzeszanie się w organizacjach doktoranckich.
- Stypendium dla wybitnych młodych naukowców.

Indywidualny Plan Badawczy

Art. 202. [Realizacja indywidualnego planu badawczego]

1. Doktorant, w uzgodnieniu z promotorem lub promotorami, opracowuje indywidualny plan badawczy zawierający w szczególności harmonogram przygotowania rozprawy doktorskiej i przedstawia go podmiotowi prowadzącemu szkołę doktorską w terminie 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia kształcenia. W przypadku wyznaczenia promotora pomocniczego plan jest przedstawiany po zaopiniowaniu przez tego promotora.

Indywidualny Plan Badawczy powinien być sformułowany możliwie elastycznie, dzięki temu nie będzie ograniczał realizowanych przez doktoranta badań ponadto umożliwiając ewentualne korekcje kierunku prowadzonej działalności naukowej.

Ocena śródkresowa

Art. 202. [Realizacja indywidualnego planu badawczego]

2. Realizacja planu podlega ocenie śródkresowej w połowie okresu kształcenia określonego w programie kształcenia, a w przypadku kształcenia trwającego 6 semestrów - w trakcie czwartego semestru.
3. Ocena śródkresowa kończy się wynikiem pozytywnym albo negatywnym. Wynik oceny wraz z uzasadnieniem jest jawny.
4. Ocena śródkresowa jest przeprowadzana przez komisję, w skład której wchodzi 3 osoby, w tym co najmniej 1 osoba posiadająca stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora w dyscyplinie, w której przygotowywana jest rozprawa doktorska, zatrudniona poza podmiotem prowadzącym szkołę doktorską. Promotor i promotor pomocniczy nie mogą być członkami komisji.
5. Osobie wchodzącej w skład komisji, zatrudnionej poza podmiotem prowadzącym szkołę doktorską, przysługuje wynagrodzenie w wysokości 20% wynagrodzenia profesora.

Ocenie śródkresowej podlega jedynie REALIZACJA indywidualnego planu badawczego a jej szczegółowy sposób przeprowadzenia określa regulamin szkoły doktorskiej.

- Doktoranci poddawani są ocenie śródkresowej w połowie okresu kształcenia
- Ocena jest przeprowadzana przez komisję składającą się z minimum trzech osób, w tym jednego członka spoza uczelni
- Ocena kończy się wynikiem pozytywnym lub negatywnym i dotyczy realizacji Indywidualnego Planu Badawczego

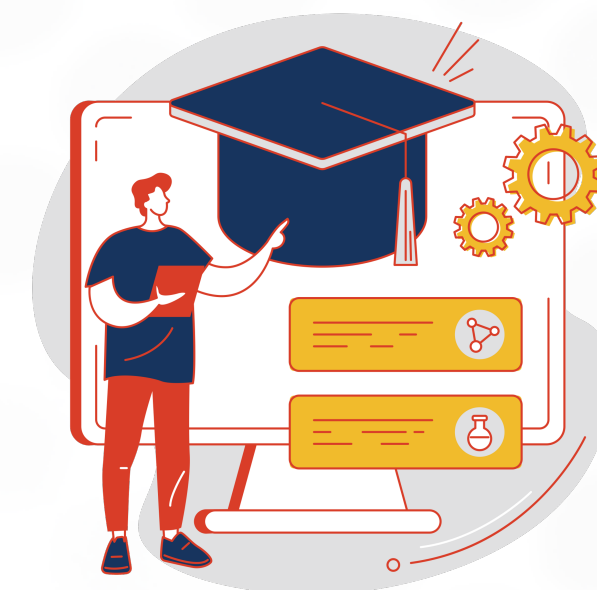
Zakończenie kształcenia w szkole doktorskiej

Art. 204. [Złożenie rozprawy doktorskiej]

1. Kształcenie doktoranta kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej wraz z pozytywną opinią promotora lub promotorów.

- Doktorant traci status doktoranta w momencie złożenia rozprawy doktorskiej*.
- Ukończenie szkoły doktorskiej nie oznacza uzyskania stopnia naukowego doktora.

*Utracenie statusu doktoranta w momencie złożenia rozprawy, czyli ukończenie szkoły doktorskiej nie oznacza automatycznego nadania stopnia doktora.

Przedłużenie kształcenia w szkole doktorskiej

Art. 204. [Złożenie rozprawy doktorskiej]

2. Indywidualny plan badawczy określa termin złożenia rozprawy doktorskiej.

Termin ten może być przedłużony, nie dłużej jednak niż o 2 lata, na zasadach określonych w regulaminie szkoły doktorskiej.

Art. 204. [Złożenie rozprawy doktorskiej]

3. Kształcenie, na wniosek doktoranta, jest zawieszane na okres odpowiadający czasowi trwania urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego oraz urlopu rodzicielskiego, określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.

Co jest ważne?

- Brak możliwości odmowy udzielenia zawieszenia po spełnieniu ustawowych przesłanek
- Wniosek można złożyć na każdym etapie kształcenia
- Podstawą okresu zawieszenia są okresy urlopów wskazane w Kodeksie pracy

Regulamin szkoły doktorskiej

Inne uprawnienia doktorantów mogące wynikać z regulaminu szkoły doktorskiej

- Zawieszenie kształcenia/przerwa w kształcenia w przypadku innym niż ustawowy (związany z rodzicielstwem), np. w razie choroby.
- Odwołanie od wyniku oceny śródkresowej.
- Przeniesienie z/do innej szkoły doktorskiej.
- Zmiana promotora/promotora pomocniczego.
- Wznowienie kształcenia w szkole doktorskiej.

Uprawnienia doktorantów z niepełnosprawnościami

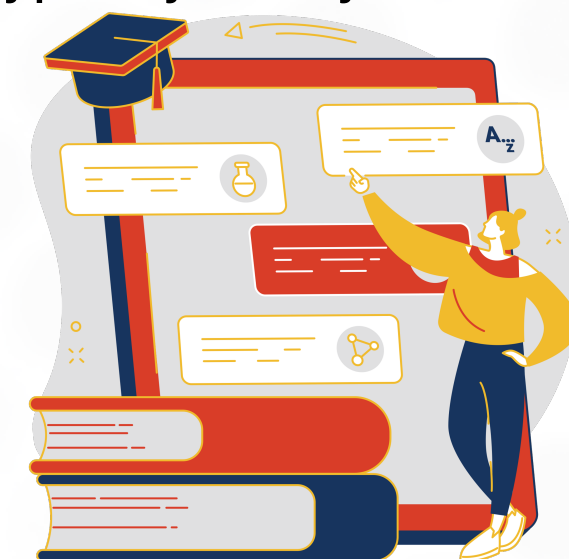
Doktorant posiadający orzeczenie o niepełnosprawności, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie, o którym mowa w art. 5 oraz art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, otrzymuje stypendium doktoranckie w wysokości zwiększonej o 30% kwoty wskazanej w art. 209 ust. 4 pkt 1, tj. aktualnie o 1 040,07 zł brutto, zarówno przed, jak i po ocenie śródkresowej.

Urlop na przygotowanie rozprawy doktorskiej

Art. 196. [Urlop na przygotowanie obrony rozprawy doktorskiej oraz zwolnienie od pracy na przeprowadzenie obrony rozprawy doktorskiej]

1. Pracownikowi niebędącemu nauczycielem akademickim lub pracownikiem naukowym przysługuje, na jego wniosek:
  - 1) urlop na przygotowanie rozprawy doktorskiej lub na przygotowanie się do obrony rozprawy doktorskiej, udzielany w terminie uzgodnionym z pracodawcą, w wymiarze 28 dni, które w rozumieniu odrębnych przepisów są dla tego pracownika dniami pracy, oraz
  - 2) zwolnienie od pracy na obronę rozprawy doktorskiej.
2. Za okres urlopu oraz zwolnienia od pracy pracownikowi przysługuje wynagrodzenie ustalane jak za urlop wypoczynkowy.

Urlop na przygotowanie rozprawy doktorskiej

Urlop na przygotowanie rozprawy doktorskiej lub przygotowanie się do obrony rozprawy doktorskiej

- 2 uprawnienia urlopowe w ramach 1 urlopu („lub”).
- Wymiar łączny to 28 dni.
- Obowiązek jego udzielenia przez pracodawcę (nie ma charakteru absolutnego).
- Obowiązek uzgodnienia terminu jego wykorzystania z pracodawcą.
- Przysługuje osobie, która jest pracownikiem w rozumieniu przepisów prawa pracy (tj. zatrudnienie na umowę o pracę, z powołania, mianowania, spółdzielczej umowy o pracę – art. 2 Kodeksu pracy).
- Uprawnienie nie jest skorelowane ze statusem doktoranta.

Skreślenie z listy doktorantów

Tryb obligatoryjny

Art. 203. [Skreślenie z listy doktorantów]

Doktoranta skreśla się z listy doktorantów w przypadku:

- 1) negatywnego wyniku oceny śródkresowej;
- 2) niezłożenia rozprawy doktorskiej w terminie określonym w indywidualnym planie badawczym;
- 3) rezygnacji z kształcenia;
- 4) niepodjęcia kształcenia;
- 5) naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 200 ust. 7;
- 6) ukarania karą dyscyplinarną wydalenia ze szkoły doktorskiej.

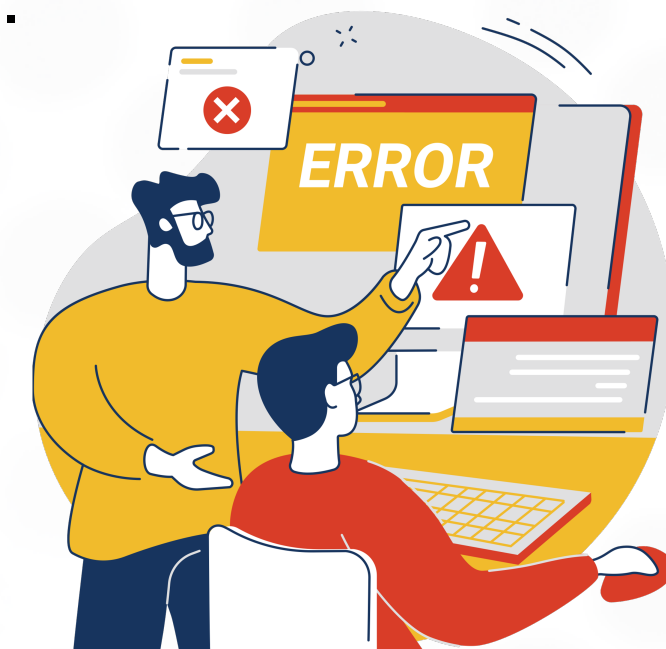
Skreślenie z listy doktorantów

Tryb fakultatywny

Art. 203. [Skreślenie z listy doktorantów]

2. Doktorant może być skreślony z listy doktorantów w przypadku:

- 1) niezadowalającego postępu w przygotowaniu rozprawy doktorskiej;
- 2) niewywiązywania się z obowiązków, o których mowa w art. 207 [realizacji indywidualnego planu badawczego, programu kształcenia; postępowania zgodnie z regulaminem szkoły doktorskiej].

Skreślenie z listy doktorantów

Tryb postępowania

Art. 203. [Skreślenie z listy doktorantów]

- 1a. W postępowaniu w sprawie skreślenia doktoranta z listy doktorantów, w przypadku naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 200 ust. 7, wzywa się doktoranta do złożenia, w terminie nie krótszym niż 30 dni od dnia doręczenia wezwania, rezygnacji z kształcenia w innej szkole doktorskiej.
3. Skreślenie z listy doktorantów następuje w drodze decyzji administracyjnej. Od decyzji przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Samorządność doktorancka

Samorządność doktorancka

Art. 215. [Samorząd doktorantów]

1. Doktoranci w podmiocie prowadzącym szkołę doktorską tworzą samorząd doktorantów.

Art. 216 [Zrzeszanie się w organizacjach doktorantów]

1. Doktoranci mają prawo zrzeszania się w organizacjach doktorantów w podmiocie prowadzącym szkołę doktorską.

Art. 339 [Krajowa Reprezentacja Doktorantów]

1. Przedstawiciele samorządów doktorantów tworzą KRD, reprezentującą ogół doktorantów w Rzeczypospolitej Polskiej.

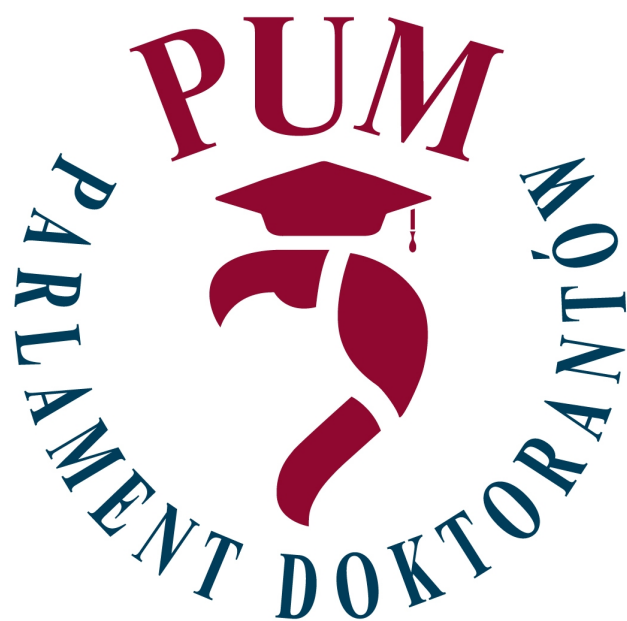
Parlament Doktorantów PUM

Wszystkie informacje dotyczące aktów prawnych, wsparcia i aktywności organizowanych przez Parlament Doktorantów PUM są dostępne:

https://www.pum.edu.pl/po_studiach/szkola_doktorska/parlament_doktorantow_pum/

<https://www.facebook.com/phdpum/>

https://www.instagram.com/phd_pum?utm_source=ig_web_button_share_sheet&igsh=ZDNIZDc0MzIxNw==

Krajowa Reprezentacja Doktorantów

Krajowa Reprezentacja Doktorantów (KRD) jest ogólnopolskim przedstawicielem i wyrazicielem woli środowiska doktorantów. Krajowa Reprezentacja Doktorantów ma prawo do wyrażania opinii i przedstawiania wniosków w sprawach dotyczących ogółu doktorantów, w tym do opiniowania aktów normatywnych dotyczących doktorantów.

<https://krd.edu.pl/>

**Krajowa
Reprezentacja
Doktorantów**

Porozumienia międzypodmiotowe

POROZUMIENIE DOKTORANTÓW
UCZELNI TECHNICZNYCH

DOKTORANCKIE FORUM
UNIwersytetów POLSKICH

DOKTORANCKIE
FORUM UCZELNI
MEDYCZNYCH

- Porozumienie Doktorantów Uczelni Technicznych
- Doktoranckie Forum Uniwersytetów Polskich
- Doktoranckie Forum Uczelni Medycznych
- Rada Samorządu Doktorantów Polskiej Akademii Nauk
- Porozumienie Doktorantów Uczelni Przyrodniczych

Rzecznik Praw Doktoranta KRD

Rzecznik Praw Doktoranta to osoba, której zadaniem jest stanie na straży praw doktoranta, badanie sygnałów o podejrzeniu naruszenia praw doktorantów oraz ewentualne podejmowanie interwencji w razie stwierdzenia zaistnienia naruszeń praw doktorantów.

Kontakt: **rzecznik@krd.edu.pl**

Rzecznik Praw Doktoranta KRD

Zadania Rzecznika Praw Doktoranta KRD

- 1) udzielanie doktorantom wsparcia prawnego z zakresu szkolnictwa wyższego i nauki;
- 2) podejmowanie mediacji i działań wyjaśniających w sprawach indywidualnych;
- 3) analizowanie, monitorowanie i wspieranie przestrzegania praw doktoranta;
- 4) opracowywanie i publikowanie niezależnych sprawozdań i wydawanie zaleceń w zakresie problemów związanych z przestrzeganiem praw doktoranta;
- 5) przedstawianie opinii publicznej informacji o problemach doktorantów;
- 6) wnioskowanie do Przewodniczącego KRD o udział KRD w postępowaniach administracyjnych i sądowno-administracyjnych, gdy wymaga tego ochrona praw doktoranta lub jest to uzasadnione innymi celami statutowymi KRD.

Aktywność naukowa doktorantów

Konferencje naukowe

Co warto wiedzieć?

- Regularnie monitoruj strony internetowe i media społecznościowe związane z twoją dziedziną, aby być na bieżąco z zapowiedziami konferencji.
- Zgłaszaj referaty lub plakaty na konferencje, nawet jeśli są lokalne – to doskonała okazja do prezentacji wyników badań i zdobycia opinii od ekspertów.
- Zapisz się do newsletterów i stowarzyszeń naukowych, które informują o konferencjach i warsztatach.

Poszukiwanie partnerów badawczych

- Aktywnie uczestnicz w konferencjach i seminariach, aby nawiązywać kontakty z innymi naukowcami.
- Wykorzystaj platformy takie jak Scopus, Web of Science, ResearchGate, Google Scholar i LinkedIn, aby znaleźć potencjalnych współpracowników o podobnych zainteresowaniach badawczych.
- Współpracuj z innymi doktorantami i zespołami badawczymi w ramach uczelni lub organizacji naukowych.
- Nawiąż kontakt z naukowcami, których prace cię inspirują – często są otwarci na współpracę.
- Pamiętaj, że nauka to sport drużynowy.

Finansowanie badań

Agencje grantowe:

- **NCN (Narodowe Centrum Nauki):** Oferuje granty na badania podstawowe. Monitoruj regularnie konkursy (np. PRELUDIUM, OPUS) i zapoznaj się z wymaganiami aplikacyjnymi.
- **NCBR (Narodowe Centrum Badań i Rozwoju):** Skupia się na projektach badawczo-rozwojowych, wspierających innowacje. Sprawdź programy wsparcia doktorantów i młodych naukowców.
- **NAWA (Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej):** Oferuje programy mobilności międzynarodowej, stypendia oraz wsparcie dla współpracy międzynarodowej.

Finansowanie badań

Aplikowanie o granty:

- Przeczytaj dokładnie wytyczne każdej agencji grantowej przed aplikowaniem, zwróć uwagę na wymagania i terminy.
- Skonsultuj wniosek grantowy z bardziej doświadczonymi naukowcami lub mentorem – mogą pomóc w lepszym sformułowaniu celów badawczych oraz opracowaniem dokumentacji.
- Uczestnicz w szkoleniach organizowanych przez uczelnię lub agencje grantowe, które pomagają w pisaniu wniosków o finansowanie.
- Rozważ współpracę z innymi instytucjami, które mogą zwiększyć twoje szanse na uzyskanie finansowania.

Aspekty proekologiczne w rozwoju doktorantów

Istotną rolę w projektach badawczych pełnią **kwestie dot. środowiska**. Warto zwrócić uwagę na aktualne trendy dot. m.in. świadomości ekologicznej, gospodarki surowcowej, emisji zanieczyszczeń oraz recyklingu

Design thinking

Design Thinking:

To metoda rozwiązywania problemów, która opiera się na głębokim zrozumieniu potrzeb użytkowników oraz tworzeniu innowacyjnych rozwiązań. Proces ten jest zorientowany na człowieka, co oznacza, że w centrum uwagi stawia osoby, dla których rozwiązanie jest projektowane. Metoda ta jest iteracyjna, co pozwala na wielokrotne testowanie i udoskonalanie pomysłów.

Design thinking

5 etapów Design Thinking:

1. **Empatia** - w pierwszym kroku kluczowe jest głębokie zrozumienie użytkowników. Celem jest wczucie się w ich sytuację, potrzeby i wyzwania, z jakimi się borykają.
2. **Definiowanie** - na tym etapie wyciąga się wnioski z poprzedniego kroku, aby zdefiniować główny problem, który wymaga rozwiązania. Kluczowe jest precyzyjne określenie tego problemu, by odpowiedzieć na rzeczywiste potrzeby użytkowników.
3. **Ideation** - to moment na burzę mózgów, generowanie jak największej liczby pomysłów, które mogą rozwiązać zdefiniowany problem. W tym etapie liczy się kreatywność i otwartość na nowe koncepcje.
4. **Prototypowanie** - wybierane są najlepsze pomysły i tworzone są z nich prototypy – wczesne, uproszczone wersje rozwiązania, które można łatwo przetestować i zmodyfikować.

5. Testowanie

Psychiatria ekologiczna

Psychiatria ekologiczna:

- Bada wpływ środowiska na zdrowie psychiczne.
- Obejmuje analizę czynników zewnętrznych, takich jak zanieczyszczenie powietrza, hałas, dostęp do zieleni czy jakość wody i ich wpływ na rozwój/zaostwienie zaburzeń psychicznych.
- W przypadku zaburzeń lękowych, 70% to czynniki środowiskowe.

Prezentacja została opracowana na podstawie materiałów przedstawionych podczas szkoleń i warsztatów w trakcie realizacji projektu Szkoła Młodego Naukowca-Samorządowca.

